

Prvý seminár EBL pre mládežníckych činníkov národných bridžových organizácií a súčasne 2. vyučovací seminár EBL

3.-6. február 2005, Telecittá, S. Giusto Canavese, Turín, Taliansko

Z EBL prišla ponuka na bezplatnú účasť s plnou penziou pre 4 členov výboru (prezident, administrátor a pracovníci pre mládež a vyučovanie). Keďže ostatní nemali záujem alebo čas, vybavil som si dovolenku a zúčastnili sme sa ho spolu s Martinom Hriňákom. Organizátori boli veľmi ústretoví a zariadili nám, aj keď na poslednú chvíľu, odvoz z letiska Orio al Serio pri Bergame do Turína. Program bol postavený vyslovene pracovne a tak sme napokon Torino nevideli, bývali sme na dedine 30 km od mesta v **** hoteli Santa Fé pri štúdiách Telecittá. Zato sme cestou videli krásnu panorámu Álp.

Absolvovali sme celý rad prednášok a workshopov, všetko v angličtine. Z väčšiny prednášok boli k dispozícii niekoľkostránkové písomné materiály.

Štvrtok 3. 2. 2005

- EBL má vypracovaný **Program EBL pre mládež**, ktorý predniesol [Panos Gerontopoulos](#), predseda Výboru pre mládež. Niesol sa v zmysle hesla „*No youth - no future.*“ (Bez mládeže niet budúcnosti.) Ak chcete, aby sa bridž rozvíjal, musíte mať program a infraštruktúru.

Bridž (minibridž) na školách sa vyučuje vo Francúzsku, Taliansku, Holandsku, Poľsku a Izraeli. Dôležitá je aj úloha rodiny, mnohí bridžisti sa naučili hrať od rodičov, príkladom je Poľsko.

- **Bridž a univerzita:** **WBF, EBL, FISU, EUSA** predniesol [Geert Magerman](#), člen Univerzitného výboru EBL a delegát FISU. Informoval o nadchádzajúcich zmenách v akademických súťažiach a stave v univerzitnom bridži, nielen v Holandsku. Dobré pre podporu je, ak je aj NBO členom národného olympijskeho hnutia.

- **Ženský bridž** - predniesla [Anna Maria Torlontano](#), predsedníčka Výboru pre ženy. Ženy hrajú dôležitú úlohu v rozvoji bridžu, zaslúžia si mať svoje súťaže, tvoria veľkú časť členstva.

- **Seniorský bridž** - predniesol [Göran Mattsson](#), predseda Výboru pre seniorov. V precítenom prejave upozornil na to, že hoci sa všetka veľká pozornosť venuje kategóriám Open a Juniori, sú to aj seniori, ktorí si zaslúžia našu pozornosť a vďaka, veď mnohí sa pričínili o to, že bridž sa dožil dnešného rozmachu a utvorili predpoklady aj pre mládežnícky bridž. Sú to seniori, ktorí platia príspevky a prispievajú na ostatné kategórie, zúčastňujú sa turnajov a je ich často väčšina. Pripomenul, že aj slávnostné vyhodnotenie a odovzdávanie cien by malo tomu zodpovedať a nie tak, ako, myslím, v Istanbule, kde sa cítili, akoby im vraveli: tu máte ceny a už choďte, choďte. Seniori sú hrdí na to, že môžu reprezentovať svoje krajiny.

Postažoval si aj na nedostatok podpory pre seniorov na úrovni národných zväzov, aj medzinárodnej, zaoberal sa aspektmi spoločenskými, morálnymi, ekonomickými, problémami seniorského bridžu a navrhol ich riešenia. Záverečná rada: Investovanie do vašich seniorov sa vám šikovne navráti a bude odmenené. Seniorský bridž má veľkú budúcnosť, keď budeme preň pracovať.

Na príspevok pohotovo reagoval aj Panos Gerontopoulos: „*No seniors - no present.*“ (Bez seniorov by nebolo prítomnosti.)

Piatok 4. 2. 2005

Účastníci boli rozdelení do troch pracovných sekcií: Administratíva a organizácia, Mládež a vyučovanie a Technika a technológia, podľa toho, kto sa kam prihlásil. My s Martinom sme si vybrali Mládež a vyučovanie, ako ostatne väčšina z približne 60 účastníkov seminára. Boli sme rozdelení do pracovných skupín podľa veľkosti federácií, resp. podľa počtu juniorov. My patríme medzi najmenšie, zaradili nás do skupiny s [Lotyšskom](#), [Albánskom](#), [Chorvátskom](#) a [Gréckom](#). Bolo to rozumné, lebo veľké zväzy majú úplne iné problémy než my a umožnilo to hľadať riešenia problémov, ktoré sú špecifické pre naše krajiny.

Postupne sme prešli štyrmi dvojhodinovými workshopmi v kójach Haly štúdia Teatro Carlo Bernasconi, kde s nami pracovali postupne [Panos Gerontopoulos](#), [Stefan Back](#), [Marijke Blanken](#) s [Phillippom Cronierom](#) a [Andrea Pagani](#).

Každý nám najprv odovzdal nejaké informácie, potom zisťoval situáciu v našich federáciách, všetci sme sa vyjadrili a spoločne sa pokúšali urobiť nejaké závery a riešenia.

[Panos Gerontopoulos](#) - [prečo treba podporovať mládežnícky bridž](#): je to investícia do budúcnosti a vylepšenie imidžu bridžu. Hovoril o cieľoch, cieľových skupinách, nástrojoch rozvoja a finančných aspektoch. O mládežníckom programe EBL podrobne, o jeho politike, riadení, súťažiach a poskytovaných službách. O programoch národných bridžových organizácií (NBO), plánovaní rozvoja, riadení a rozpočte, vonkajšej podpore a sponzoroch, o národnom mládežníckom programe.

My máme málo hráčov, nemáme učiteľov na školách. Program rozvoja máme vypracovaný (A. Zlacký), pomohol nám pri rokovaní na Ministerstve školstva SR, mali sme sa na čo odvolať.

Na otázku, v čom nám EBL môže pomôcť, som vo viacerých sedeniach navrhol, že by mohla pripraviť nejaký atraktívny projekt, ktorý by nám pomohol pritiahnúť k bridžu učiteľov, napr. formou bridžového výukového týždňa za výhodných podmienok, napr. financovaný z 50% z EBL, 50% z Ministerstva školstva. (*Myšlienku projektu na výuku učiteľov navrhol P. Mokrání už keď nás prijal štátny tajomník MŠ SR, je to idea systematická a metodická a ak chceme v budúcnosti podstatne rozšíriť mládežnícku základňu, tak nevyhnutná. Bez učiteľov, ktorí vedia hrať bridž, ho na školy asi nedostaneme. Zatiaľ však bolo prvoradé získať podporu pre MS juniorov 2006*). Tento nápad našich lektorov zaujal, poznačili si ho, súčasne však povedali, že niečo podobné sa bude preberať v ďalšom sedení s p. Marijke Blanken.

MS juniorov 2006 musí Slovensko využiť na širokú propagáciu bridžu. Dostať ho do médií. Vymyslite si dôvody. (Např. hoci aj titulok „Aj Švédsko príde!!!“, aj keď Švédsko chodí vždy ☺.)

Spolu s Albánskom sme bez rozruchu reklamovali, že vo výzdobe haly chýbali vlajky našich krajín. EBL ich údajne zatiaľ nemá, Panos Gerontopoulos sľúbil spraviť nápravu.

[Stefan Back](#) - hovoril [o náborovej kampani](#). Ak chcete, aby sa vám nováčikovia ukázali na prvej lekcii bridžu, musíte naplánovať a spustiť kampaň. Určiť si cieľové skupiny. Metódy a prostriedky: publikácie, rádio, kluby (športové, školské, univerzitné, knižnice), bary (len s najvyššou opatrnosťou!), rodičia, priatelia, učitelia, Internet. Používať vhodné argumenty, odporučil podľa situácie - nie Omar Shariff pre dnešné mladé dievčatá. Letáky, plagáty - navrhnuť si dali mladým ľuďom. Pozornosti, pamiatky - tričká, perá, kľúčenky. Bývalí študenti - najlepšou reklamou je spokojný zákazník. Nadväznosť - kampane treba opakovať, niektorí zaváhajú, ale druhýkrát už prídu.

[Marijke Blanken](#) - [o vzdelávaní](#), metódach, prostriedkoch, učiteľoch, koordinácii a podpore, akú podporu môžu poskytnúť národné zväzy, čo môže na oplátku ponúknuť učitelia zväzu. EBL plánuje vzdelávať učiteľov v bridži a umožniť im urobiť si certifikát.

Jej kolega z Holandska ponúkol, že môže prísť učiť našich učiteľov bridž v angličtine. Prípadne môžu naši učitelia prísť a spraviť si licenciú. Príp. môžem prísť ja a potom učiť našich učiteľov po slovensky.

Celkove vidí možnosti rozvoja bridžu v SR dosť optimisticky. Mne a to až také nejaví, nemáme ľudí na školách, študenti majú o bridž malý záujem, bridž na školy len tak nedostaneme, nedá sa očakávať prudký nárast členstva a bez toho nám ani Minibridž nepomôže. Martin bol optimistickejší.

Lotyšsko má tiež málo členov, mladá Ildze Straume má úspechy v práci s mládežou, bez minibridžu. („*Ten podľa mňa nájde uplatnenie, keď viete, že vám tam budú chodiť aspoň pol roka. My máme tak málo členov, že potrebujeme, aby si nováčikovia mohli zahrať s ostatnými a nie čakať pol roka.*“)

Marijke mi sľúbila poslať nejaké krabice s kartami v kufríkoch.

[Phillippe Cronier](#) o [minibridži](#). Okrem úspechov sa objavili aj určité problémy. Např. veľký odpad hráčov, keď prechádzajú na riadny bridž, do klubov, keď sa majú učiť licitáciu.

Strácajú až 75% záujemcov. Sú vypracované metodické materiály, zadarmo nám poskytl skriptá Minibridžu. Predviedol zvláštne karty s rubom upraveným tak, že potrebné rozdania si podľa čísel a šípok si rozdávali sami študenti, nemusí ich pracne chystať a rozmnožovať učiteľ. Majú aj učebnice. Minibridž majú výborne odskúšaný pre deti zhruba 10-15 ročné, nevedia ako by reagovali 16-19 roční na to pomalé tempo.

Andrea Pagani - Údržba. Ako nestrácať nádejných záujemcov a udržať si ich. Taliani nepúšťajú juniorov hneď do klubov, aby ich to neodradilo, ale nechávajú ich súťažiť medzi sebou a vytvárajú im na to podmienky. Robia letné tábory pri mori pre deti s mnohými lektormi. Začínajú s deťmi asi od 10 rokov, tvrdia, že menšie ešte nemajú rozvinuté rozumové schopnosti, ak aj udržia karty v ruke. Trochu som si ho popudil, keď som povedal, že v Havířove som videl 2 autobusy poľských detí, z ktorých mnohé boli asi 10 ročné a už hrali. Povedal, že ak sa nám páči poľská cesta, môžeme sa ňou vydať, nevnucuje nám svoju.

Večer asi od 21.30 do 1.30 sme si s väčšinou účastníkov zahrli priateľský párový turnaj. Po dlhých hodinách počúvania a hovorenia o bridži nám padol veľmi vhod.

Súčasne sme si vyskúšali hlavnú novinku **zo sekcie techniky** – zadávanie výsledkov do **bezdrôtových modemov**, z ktorých sa hneď prenášali do počítača. Priebežné výsledky po kolách sa premietali dataprojektorom na obrovské plátno. Žiadne papierovanie. Načúkate svoje čísla, krabice, záväzok, výsledok, súper potvrdia, samé to spraví body a odošle sa.

Sobota 5. 2. 2005

- **José Damiani**, prezident WBF osobne: kým nebude bridž priamo v programe OH, chystajú sa Intelimpic Games - Intelimpijske Hry pre športy ako bridž, šach, go.

Chystá sa aj nová teamová súťaž - niečo ako Pohár reprezentačných družstiev (asi vyradovacia), ktorá sa môže hrať aj po internete, ak budú oba teamy súhlasiť.

- **Charlotte Blaiss** z USA za ACBL: o politike ACBL pre rozvoj mládežníckeho bridžu. Bill Gates venoval milión dolárov na rozvoj vyučovania bridžu na školách v Amerike, zatiaľ sa ich nepodarilo využiť. ACBL spúšťa náborovú kampaň pod heslom „*Bridge is cool!*“. Juniori majú možnosť mnohých výhod, aj štipendií.

- **Anne Mette Schaltz** z Dánska, blondatá juniorka si všetkých získala svojím nadšením, elánom a správou o výuke juniorov. Robia pre deti bridžové víkendové kempy, venujú sa im juniori, berú ich von z mesta, pripravujú pestrý, aj mimobridžový program. Oni najlepšie vedia, čo mladí chcú. Juniori juniorom. Prebudili záujem detí, majú úspechy, organizujú aj medzinárodné stretnutia.

Pripomenulo mi to nadšenie a snahu dvoch mojich mladých kolegov z Havířova - Jardu Hájka a Dana Vachtarčíka, ktorí by sa mohli s niečím podobným tiež pochváliť - založili Habru - Havířovskú bridžovú akadémiu, začínajú s malými deťmi (sekundánmi na osemročnom gymnáziu), robia turnaje, výlety, pomáhajú im ich vlastní juniori - Soňa Heroutová a ďalší. Škoda, že z ČR tam nebol nikto.

Sobota poobede 5. 2. 2005

Tentoraz nás rozdelili len na polovice, takže do našej skupiny pribudli **Portugalsko, Španielsko, Turecko, Škótsko a Írsko**. Workshop viedol **Thomas Schonfeld**, prítomní boli aj Panos Gerontopoulos a Andrea Pagani.

Najprv sme referovali o tom, čo sa v našich zväzoch urobilo od posledného seminára v roku 2002, čiže za posledného 2 a pol roka, o situácii v juniorskom bridži, či máme majstrovstvá, atď. Narýchlo som si stihol spomenúť na toto: Slovensko vstúpilo do EBL, zorganizovali sme štvorstretnutie juniorských družstiev susediacich krajín (Maďarsko, Rakúsko, ČR, SR), delegácia Výboru EBL pre mládež navštívila pri tejto príležitosti Bratislavu a bola prijatá spolu s členmi výboru SBZ na Ministerstve školstva (na odbore športu u p. Kosorína). Naše družstvo vtedy získalo svoj prvý VP, niektorí prítomní si ešte pamätali radosť prezidenta nášho SBZ z neho napriek vtedajšej prehre 1:25. Tak som mohol prehodiť, že to mali potom

vidieť jeho radosť, keď sme v Prahe potom získali prvé historické víťazstvo - akurát nad tu prítomným Španielskom :). Tomu ale predchádzalo priateľské stretnutie v Rakúsku (referoval jeho účastník Martin Hriňák), prípravné víkendové stretnutie juniorov na predvianočnom turnaji 2003 v Topoľčanoch, spojené s prednáškou, ktorú robil Edo Velecký, kvalifikácia a príprava juniorov na BBO, ktorú tiež vyhodnocoval na internete EdoWell. Zabudol som na tréningový víkend nominovaného juniorského družstva v Bratislave (u M. Hriňáka na internete - Mokráň, Trepáč).

Po Prahe nasledovala ponuka na usporiadanie MS juniorov 2006, rokovanie na MŠ SR u štátneho tajomníka L. Szigetiho (Mokráň, Trepáč, Dula ml.), slávnostný podpis dohody o MS juniorov a Juniorskom tábore 2006, ktoré budú v Piešťanoch. (záznam z TA3 na internete videl aj Panos Gerontopoulos). Z tohto bodu sme teda vyšli dobre.

Počet juniorov – odhadli sme na 30. Majstrovstvá SR juniorov však nemáme. Robil som aspoň menší juniorský predvianočný turnaj v Topoľčanoch ako Majstrovstvá Gymnázia za účasti 5 a pol stola, z toho 8 párov z GTO, 3 páry 12-ročné deti zo ZŠ Tríbečská (občas hrávajúci zverenci Tóna Závodského). Ináč na krúžku v Topoľčanoch hrávame len na 2-3 stoloch.

V Bratislave sa podarilo obnoviť činnosť klubu (vyplnilo sa ďalšie želanie A. Zlackého), dokonca začal fungovať univerzitný klub v BA - referoval M.Hriňák, aj o výuke detí v matematických táboroch.

Časopis – nemáme.

Bridžová stránka na internete - funguje, má aj juniorskú časť.

Spolupráca s ČR - dobrá, ubytovanie pre juniorov v Prahe vlani, chodili sme na turnaje v UH, Havířove.

Viacrát sa nás pýtali, či sa naše družstvo zúčastní na **MS juniorov v Riccione v júli 2005**. Odpovedali sme, že bude závisieť od peňazí. Vzhľadom na MS 2006 u nás by to bolo potrebné. Naznačili, že sa pokúsia vybaviť nejaké zľavy.

Albánsko - nemajú ešte juniorov, málo členov, ale záujem v spoločnosti aj na ministerstve školstva, podpora, dobrý imidž, v minulosti zakázaná hra, nemajú literatúru, pravidlá len ústne, členmi sú aj bankári a podnikatelia.

Španielsko, Portugalsko - málo juniorov, len reprezentanti a pár ďalších, nedobré vzťahy Madrid - Barcelona, dobré možnosti susedskej spolupráce.

Grécko - problémy, nemajú juniorov.

Škótsko - veľké problémy - uznávané sú len fyzické športy, všetci žiaci sú na ne smerovaní poobede. Majú juniorské majstrovstvá.

Írsko - „*Story of succes*“ - úspechy, všeobecný rozvoj za posledných 20 rokov, aj v junioroch.

Lotyšsko – nehrajú minibridž, darí sa im s mládežou, majstrovstvá, páry aj zo susedných krajín, výhodou je malá rozloha, hlavne Riga.

- **Prezentácie nastávajúcích udalostí** využili na propagáciu a informovanie a pozývanie organizátori turnajov:

ME Tenerife, jún 2005

ME juniorov družstiev, Riccione, júl 2005

EPM október 2005 Brusel

MS Verona, jún 2006

ME družstiev, Varšava august 2006

Zaujala najmä prezentácia Verony, ktorá chystá unikátnu www stránku – pohybujete sa vnútri budovy ako v nejakej počítačovej 3D hre a už doma si môžete pozrieť ako bude vyzerat' prezentácia, hracia miestnosť, atď.

Varšavu 2006 propagoval **Radoslaw Kielbasinski**, bridžová osobnosť roka 2004 (za zásluhy o rozvoj PBZ), ktorý mal súčasne prednášku **Poľský systém rozvoja bridžu**. Bolo to neveriteľné počúvať, Poľsko je v bridži ako z inej galaxie. Od dlhovo k prosperite, finančná podpora od štátu, od vojvodstiev, rozsiahly systém súťaží, výberu reprezentantov, obrovská členská základňa, záujem verejnosti, médií, sponzorov, do bridžových tried sa robia prijímačky, záujem niekoľkonásobne presahuje počet miest, podpora reprezentačným výberom atď.

Ušetrilo sa trocha času, a tak sme sa po večeri zase zišli za bridžovými stolíkmi, tentoraz úplne spontánne, miestnosť v hoteli nestačila, tak sme zas išli do haly televíznych štúdií a dali sme si družstvá. Organizoval jeden veľmi šikovný Ír.

Nedeľa 6. 2. 2005

Spoločné zasadanie všetkých delegátov, vyhodnotenie (treba povedať, že Panos účastníkov vôbec nešetril a pripomenul, že situácia v niektorých federáciách je varovná v tom zmysle, že za 2,5 roka nespravil žiaden pokrok. To sa nás netýkalo, kto však vie, čo bude o ďalšie 2 roky).

Nasledoval už len záver Seminára, rozlúčkový obed a postupné odchádzanie delegátov.

Záverom - čo bude treba spraviť:

- ustanoviť komisiu mládeže z mladých členov SBZ (najmä juniorov) so zastúpením všetkých klubov
- prediskutovať možnosti vyslania družstva juniorov do Riccione 2005
- navrhnúť širší káder reprezentácie do Piešťan 2006
- zvážiť usporiadanie párových majstrovstiev SR juniorov
- skúsiť vypracovať projekt zameraný na výuku učiteľov bridžu z radov učiteľov a z radov bridžistov s príspevkom EU, príp. EBL
- upresniť evidenciu meniaceho sa počtu aktívnych členov, zvlášť juniorov a pokúsiť sa reálne odhadnúť nehrajúcich. Tieto čísla sa nás niekoľkokrát pýtali, aj v dotazníku, my sme ich len odhadli na 30 juniorov, 97 aktívnych podľa databázy, ktorú mal Martin k dispozícii, asi 300-500 pasívnych.
- Podrobne sa oboznámiť s materiálmi EBL, príp. niektoré časti preložiť a vyvesiť na www stránku SBZ. Len *Youth Bridge Workshop* má však 21 A4 stránok. Prípadne ich prefotiť a poskytnúť vážnym záujemcom. Materiály z roku 2002 sme dostali na CD. Je možné, že tohtoročné budú v digitálnej forme zverejnené na stránkach EBL.

Mgr. Igor Trepáč, člen výboru SBZ